

Ogólnopolska konferencja naukowa *Nauczycielskie konotacje* *pracy ludzkiej* Warszawa, 30 listopada 2018 r.

Dnia 30. listopada 2018 roku odbyła się konferencja naukowa pod hasłem *Nauczycielskie konotacje pracy ludzkiej*, zorganizowana przez Zakład Padeutologii i Katedry Pedagogiki Pracy i Andragogiki w Akademii Pedagogiki Specjalnej. Wydarzenie to zgromadziło liczne grono pedagogów z wielu ośrodków akademickich w Polsce.

Konferencję uroczyście otworzył Jego Magnificencja Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski. Powitał serdecznie uczestników konferencji, w tym prof. T. Lewowickiego oraz delegację z Ukrainy: Panią prof. dr hab. Nellę G. Nyczkało oraz Panią prof. dr hab. Annę W. Tovkaniec. Prof. dr hab. Nella G. Nyczkało oficjalnie podarowała Rektorowi APS prof. dr hab. Stefanowi M. Kwiatkowskiemu obraz z okazji przyznania profesorowi tytułu Honoris Causa Uniwersytetu Pedagogicznego im. M.P. Dragomanowa w Kijowie.

Następnie rozpoczęły się wystąpienia plenarne, którym przewodniczyli: dr hab., prof. APS Urszula Jeruszka, dr hab., prof. APS Adam Solak, dr hab., prof. APS Jarosław Michalski oraz dr hab., prof. APS Mariola Wolan-Nowakowska. W ramach obrad plenarnych z referatami wystąpiło aż jedenastu prelegentów. Jako pierwsza, z wystąpieniem na temat *Teoretycznych i metodologicznych zasad badań andragogicznych* przemówiła prof. dr hab. Nella G. Nyczkało, zwracając szczególną uwagę na stworzoną na Ukrainie koncepcję rozwoju osób dorosłych oraz ustawę o oświacie dorosłych. Wskazała także na potrzebę badań problemów związanych z andragogiką, w sytuacji dynamicznych zmian (w tym demograficznych). Następnie głos zabrał prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski, z wystąpieniem na temat *Kompetencje zawodowe nauczyciela*. Umieścił kompetencje zawodowe na tle innych grup kompetencji (m.in.: kompetencje ogólne, kompetencje społeczne) oraz zwrócił uwagę na istotne filary budowania kompetencji nauczyciela: na poziomie profesjonalnej wiedzy zawodowej, praktyki oraz tożsamości zawodowej i zaangażowania. Kolejne wystąpienie miało charakter analizy zmian w kształceniu nauczycieli i stanowiło swoistą diagnozę stanu obecnego. Referat wygłoszony przez prof. dr hab. Tadeusza Lewowickiego *O kształceniu nauczycieli – uwagi pod rozwayę* pozwolił na chwilę refleksji nad przygotowaniem do zawodu nauczyciela. Poruszył on kwestię malejącej na przestrzeni

lat liczby godzin z zakresu pedagogiki, przygotowujących do zawodu nauczyciela przedmiotu oraz utraty wypracowanych modeli i dobrych praktyk przygotowania nauczycieli, jakimi były Szkoły Ćwiczeń i Szkoły Eksperymentalne. Zaapelował także o zwrócenie większej uwagi na praktyki w przygotowaniu do zawodu nauczyciela i większą synchronizację działań Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Kolejny referat zatytułowany *Interpretacyjne osobliwości pracy ludzkiej* wygłosił dr hab., prof. APS Franciszek Szlosek. Wykazując, że nie można znaleźć formuły uniwersalnej na rozumienie pracy ludzkiej, zaprezentował przekrój poglądów na ten temat, od starożytności po czasy współczesne. Następnie głos zabrala prof. dr hab. Anna W. Tovaniec, zwracając uwagę na rolę uniwersytetów w obecnych czasach w wystąpieniu: *Edukacja uniwersytecka w przekształcaniu społeczeństwa XXI wieku. Aspekt andragogiczny*. Prof. dr hab. Jolanta Szempruch podzieliła się natomiast wynikami badań, przedstawiając temat *Umiejętność radzenia sobie nauczycieli w sytuacjach stresowych*. Doniesienia z badań zwracają uwagę na istotny obszar pracy pedagogów: co 4 nauczyciel doświadcza stresu na poziomie wysokim lub bardzo wysokim. Ważnym wnioskiem dla kształcenia nauczycieli jest zatem rozwijanie u nich umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych. Następnym prelegentem, z referatem pt. *Postawy wobec pracy nauczycieli a ich nadzieja na sukces*, był prof. dr hab. Ryszard Bera. Z badań zaprezentowanych przez profesora wynikało, że im większą nadzieją na sukces charakteryzują się nauczyciele, tym bardziej pozytywne są ich postawy wobec pracy. Prof. dr hab. Eugenia Laska wygłosiła referat *Refleksja w działalności pedagogicznej współczesnego nauczyciela*, porównując proces kształcenia do przygody intelektualnej – jako osobliwe spotkanie ucznia z nauczycielem. Podkreśliła tym samym rolę refleksyjności i pobudzania do refleksyjności jako szczytowego momentu myślenia. Temat aksjologiczny podjął prof. dr hab. Jerzy Kuniowski, prezentując referat *Wartości w życiu i w pracy*. Zaakcentował rozumienie pracy w kategoriach wartości – „praca jest wartością!” podkreślał. Prof. dr hab. Ryszard Gerlach zaprezentował temat *Nauczyciel pozaszkolnej edukacji zawodowej – koncepcje i modele kompetencyjne*. Szczególnie istotne wydaje się ukazane zagadnienie prowadzenia pracy nauczycielskiej przez nauczycieli tej grupy niejako „przy okazji” wprowadzania młodzieży w tajniki zawodu. Prowokuje to do namysłu nad możliwością poprawy jakości przygotowania pedagogicznego tej grupy zawodowej. Ostatnie wystąpienie, w tej części obrad, wygłosił prof. dr hab. Waldemar Furmanek pt. *Przemiany w pracy nauczyciela konsekwencją przemian cywilizacyjnych*. Odnosząc się do przemian cywilizacyjnych i przemian w pracy ludzkiej, podkreślił konieczność przyjrzenia się zmianom w zawodzie nauczyciela. Praca nauczyciela, ze względu na swoją specyfikę (praca służebna – jako usługa), powinna być koniecznie rozpatrywana także w kategoriach etycznych. Tę część spotkania zakończyły krótkie podsumowanie moderatorów oraz poinformowanie o dalszych punktach programu: obiad dla uczestników konferencji, obrady w sekcjach tematycznych oraz podsumowanie całego wydarzenia.

W drugiej części konferencji obrady odbywały się równoległe w trzech salach. W ramach każdej sekcji występowało kilkunastu prelegentów. I Sekcja problemowa, poprowadzona przez dr hab. prof. APS Urszulę Jeruszkę rozwijała temat *Przygotowanie młodzieży do pracowitości i właściwych wyborów edukacyjno-zawodowych*. II Sekcja problemowa, zatytułowana *Nauczycielstwo jako praca ludzka* moderowana była przez

dr hab. Beatę Jakimiuk. III Sekcja problemowa: *Kompetencje nauczyciela w perspektywie pedeutologicznej* została poprowadzona przez dr hab., prof. APS Mariolę Wolan-Nowakowską. Podczas obrad w sekcjach, poza przygotowanymi wystąpieniami, znalazł się czas na krótką dyskusję i wymianę myśli.

Konferencja zakończyła się podsumowaniem, podczas którego – na powtarzające się podczas trwania konferencji głosy, że tematyka konferencji jest potrzebna, a konferencja powinna zapoczątkować cykl spotkań – organizatorzy zapewnili, że planują wydać publikację pokonferencyjną, ale także kontynuować w kolejnych latach spotkania wokół tematyki *Nauczycielskich konotacji pracy ludzkiej*.

Barbara Kowalczyk

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie